

Положення про здійснення операцій з валютними цінностями

I. Загальні положення

1. Це Положення встановлює:
 - порядок здійснення операцій з купівлі, продажу, обміну іноземної валюти та банківських металів;
 - порядок проведення транскордонних переказів за межі України та виплати транскордонних переказів отримувачам в Україні;
 - порядок та особливості проведення торгівлі валютними цінностями в готівковій формі (операції з банківськими металами в операційних касах та/або валютно-обмінні операції);
 - порядок проведення розрахунків за валютними операціями.

2. Терміни, які використовуються в цьому Положенні, уживаються в значеннях, визначених у Законі, та інших законодавчих актах України і нормативно-правових актах Національного банку України (далі – Національний банк України).

3. Норми цього положення не регулюють правовідносини з електронними грошима.

4. До поточних торговельних валютних операцій належать такі:
 - 1) розрахунки за експорт та імпорт товару;
 - 2) розрахунки на території України між нерезидентами та резидентами – суб'єктами господарювання за товар.

5. До поточних неторговельних валютних операцій належать такі перекази:
 - 1) з оплати праці, стипендій, пенсій, аліментів, державної допомоги, матеріальної допомоги, допомоги родичів, благодійної та гуманітарної допомоги, виплат і компенсацій, включаючи виплати з відшкодування шкоди,

заподіяної працівникам унаслідок каліцтва, професійного захворювання або іншого ушкодження здоров'я, що пов'язані з виконанням ними трудових обов'язків, жертвам політичних репресій, жертвам нацистських переслідувань, членам їх родин і спадкоємцям, відшкодування за страховими випадками, премій, призів, успадкованих коштів, коштів за договорами дарування, коштів, заощаджених на рахунках, і прибутків за ними;

2) щодо виплат на підставі вироків, рішень, ухвал і постанов судових органів, а також слідчих та інших правоохоронних органів;

3) з оплати витрат, пов'язаних із смертю фізичних осіб (транспортні витрати і витрати на поховання);

4) з оплати платежів, що мають обов'язковий характер, іноземним судовим, слідчим, арбітражним, нотаріальним та іншим повноважним органам (у тому числі сплата податків, зборів та інших обов'язкових платежів) в іноземних державах, витрат іноземних адвокатів у разі порушення судових або кримінальних справ за кордоном;

5) з оплати зборів (мита) за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти права інтелектуальної власності, уключаючи оплату послуг, які надаються патентними відомствами інших країн, і послуг патентних повірених за кордоном;

б) фізичними особами за лікування в медичних закладах в іноземній державі, а також оплата транспортування хворих на лікування за кордон/за кордоном;

7) фізичними особами за навчання і стажування в навчальних закладах в іноземній державі, витрат на проведення тестів, іспитів, інші перекази, пов'язаних з навчанням і стажуванням;

8) фізичними особами участі в міжнародних симпозіумах, семінарах, конференціях, конгресах, виставках, ярмарках, культурних і спортивних заходах, а також інших міжнародних зустрічах, що відбуваються на територіях іноземних держав;

9) фізичними особами літератури та передплатних видань, що видаються за кордоном;

10) з оплати витрат, пов'язаних з відрядженням за кордон;

11) пов'язані з прийняттям спадщини;

12) на утримання дипломатичних представництв, консульських установ України за кордоном та іноземних держав в Україні, представництв міжнародних та іноземних організацій, представництв іноземних банків та представництв юридичних осіб, які не займаються підприємницькою діяльністю;

13) з оплати авторських гонорарів, премій, призів та інших виплат за використання об'єктів права інтелектуальної власності фізичних осіб;

14) оплата фізичними особами продукції, робіт, послуг, прав інтелектуальної власності, що набуваються в нерезидентів за кордоном для власного споживання;

15) фізичними особами в разі оформлення виїзду таких осіб за кордон на постійне місце проживання;

16) на виконання зобов'язань за укладеними договорами з юридичними особами-нерезидентами стосовно відшкодувань витрат, здійснених ними на користь фізичних осіб-резидентів, які тимчасово перебувають за межами України, як оплата праці або інших витрат, пов'язаних з виконанням ними професійних обов'язків;

17) оплата вступних, членських внесків до міжнародних організацій або інших юридичних осіб-нерезидентів.

6. До валютних операцій, пов'язаними з рухом капіталу, належать такі:

1) надання та отримання резидентами позик і кредитів;

2) операції, пов'язані з виконанням зобов'язань за гарантіями, поруками та заставою;

3) операції, пов'язані з виконанням зобов'язань за лізингом;

4) операції, пов'язані з виконанням зобов'язань за договорами факторингу;

5) зі здійснення іноземних інвестицій в Україну;

6) зі здійснення резидентами інвестицій за кордон України;

7) з повернення іноземному інвестору прибутків, доходів (у тому числі дивідендів) та інших коштів, одержаних на законних підставах у результаті здійснення іноземних інвестицій);

8) переказ за операціями з цінними паперами;

- 9) розміщення коштів на вкладних (депозитних) рахунках;
- 10) міжнародні перекази за угодами, пов'язаними з накопиченням пенсійних активів;
- 11) операції, пов'язані з виконанням зобов'язань за договорами страхування/перестраховування;
- 12) інші валютні операції, які не є поточними.

7. Уповноважені установи здійснюють валютний нагляд під час проведення їх клієнтами валютних операцій, визначених цим Положенням, за виконанням резидентами (крім іншими уповноваженими установами) та нерезидентами, що здійснюють валютні операції через ці установи, з урахуванням ризик-орієнтованого підходу.

Уповноважені установи самостійно приймають рішення про необхідність подання клієнтом документів, що пов'язані зі здійсненням валютної операції.

II. Порядок здійснення операцій з купівлі, продажу, обміну іноземної валюти/банківських металів та оформлення і подання суб'єктами валютних операцій до банку заяв про купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів, їх виконання

8. Суб'єкт валютних операцій (далі – клієнт) для здійснення операцій з купівлі/продажу/обміну іноземної валюти/банківських металів подає до банку заяву на купівлю або продаж іноземної валюти або банківських металів (далі в цьому розділі II – заява). Заява подається у довільній формі.

Клієнт не подає заяву про продаж іноземної валюти у випадках, коли надходження продаються відповідно до встановлених вимог нормативно-правових актів Національного банку України.

Банк має право здійснювати операції з купівлі/продажу/обміну іноземної валюти або банківських металів без отримання від клієнта заяви, якщо порядок та умови проведення цих операцій визначений у договорі між банком та клієнтом

9. Банк після здійснення операції з купівлі/продажу/обміну іноземної валюти/банківських металів на валютному ринку України залишає на зберіганні в документах дня примірник заяви та інших документів у разі їх наявності.

10. Банк, повертає без виконання заяву клієнта, якщо виконання заяви призведе до невиконання банком наявного у нього на виконанні згідно із законодавством України документу стосовно цього клієнту про арешт на майно (кошти), заборону вчинення певних дій або про утримання від вчинення певних дій, заборону боржнику розпоряджатися та/або користуватися майном, яке

належить йому на праві власності, у тому числі коштами або примусове списання коштів.

11. Клієнт має право відкликати з банку, що його обслуговує, заяву до моменту її виконання банком у повній або частковій сумі шляхом подання листа про відкликання, складеного в довільній формі та підписаного відповідальними особами.

12. Банк у договорі банківського рахунку або іншому договорі, укладеному між банком і клієнтом, визначає:

порядок, спосіб та форму подання заяв та інших документів;

порядок встановлення банком курсу/крос-курсу (ураховуючи право клієнта вказати цифрове значення курсу або зазначити “за курсом уповноваженого банку”);

порядок та повернення без виконання банком заяви;

порядок та спосіб надання доручень клієнта щодо умов здійснення конкретної операції;

порядок отримання банком комісійної винагороди;

порядок інформування клієнта про здійснені банком операції (ураховуючи інформацію про курс, за яким була здійснена валютна операція);

умови відкликання заяв (ураховуючи строк, форму та спосіб подання листа про відкликання) та відшкодування клієнтом, пов’язаних з таким відкликанням, витрат банку.

III. Порядок та особливості проведення операцій банківськими металами в операційних касах банку та валютно-обмінних операцій

13. Банк, небанківська фінансова установа, оператор поштового зв’язку (далі у цьому розділі III – банк, небанківська установа) здійснюють валютно-обмінні операції за курсами купівлі та продажу іноземних валют та/або банківських металів, що діють на час проведення операції.

Банк, небанківська установа щоденно на початку робочого дня встановлюють наказами (розпорядженнями) курси купівлі та продажу іноземних валют та мають право змінювати їх протягом дня.

У наказі (розпорядженні) про встановлення/зміну курсів купівлі та продажу іноземних валют має бути зазначено дата, час (година, хвилина), з якого діють установлені/змінені курси, значення курсів купівлі та продажу іноземних валют за гривні.

Голова правління банку або керівник небанківської установи має право визначати уповноважену особу/уповноважених осіб, яка встановлюватиме/які встановлюватимуть курси купівлі та продажу іноземних валют в касах банку, небанківської установи, у їх відокремлених підрозділах, пунктах обміну іноземної валюти (далі – пункт обміну валюти) щоденно до початку робочого

дня згідно з наказом (розпорядженням)/наказами (розпорядженнями) банку, небанківської установи.

Банк, небанківська установа під час здійснення операцій з обміну готівкової іноземної валюти використовує крос-курс банку, небанківської установи, що діє на час проведення операції.

Банк здійснює операції з банківськими металами в операційних касах та встановлює/змінює курси банківських металів у порядку, встановленому в абзацах першому-п'ятому пункту 13 розділу III цього Положення.

14. Банк здійснює операції з купівлі, продажу, обміну банківських металів з оформленням квитанції про здійснення операції з купівлі, продажу, обміну банківських металів (додаток 1 до цього Положення).

15. Банк оформлює квитанцію про здійснення валютно-обмінної операції/операції з купівлі, продажу, конвертації банківських металів (додаток 1 до цього Положення) (далі – квитанція) у двох примірниках: перший примірник видається фізичній особі, другий – зберігається у вигляді паперового або електронного документа в документах дня.

Другий примірник квитанції, оформлений банком у вигляді електронного документа відповідно до законодавства та умов договору, повинен містити електронний підпис клієнта та електронний підпис працівника банку, прирівняний законом до власноручного підпису. Реквізит “відбиток штампа” у такому випадку не зазначається.

Банк має право за письмовою згодою клієнта не здійснювати оформлення першого примірника квитанції. Банк не здійснює операцію сторно у разі відсутності в клієнта першого примірника квитанції.

Вимоги абзаців другого, третього пункту 15 розділу III цього Положення не поширюються на валютно-обмінні операції, які здійснюються в пунктах обміну валюти банку.

16. Небанківська установа, пункт обміну валюти банку, небанківської установи зобов'язані здійснювати валютно-обмінні операції з оформленням документа, який друкується реєстратором розрахункових операцій (далі – РРО) та застосовується для обліку та реєстрації валютно-обмінних операцій (далі – розрахунковий документ РРО). Форма і зміст розрахункового документа РРО встановлюється Національним банком України окремим нормативно-правовим актом Національного банку України.

17. Банк, небанківська установа мають право здійснювати валютно-обмінні операції через платіжні пристрої. Меню платіжного пристрою, за допомогою якого банк, небанківська установа здійснює такі операції, повинно містити інформацію про курс купівлі-продажу-обміну готівкових іноземних валют.

Банк, небанківська установа оформлюють квитанцію/чек банкомата під час здійснення валютно-обмінних операцій через платіжні пристрої.

18. Форма і зміст квитанції/чека банкомата, що формується платіжним пристроєм банку, має відповідати вимогам нормативно-правових актів щодо здійснення касових операцій та враховувати вимоги законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

19. Банки, небанківська установи мають право доповнювати квитанцію, розрахунковий документ РРО, квитанцію/чек банкомата додатковими реквізитами, потрібними для здійснення валютно-обмінних операцій, операцій з банківськими металами.

20. Банк, небанківська установа повинні заповнити у квитанції/розрахунковому документі РРО всі необхідні для проведення валютно-обмінної операції, операції з банківським металом реквізити. Виправлення в заповненому тексті не дозволяються.

21. Касири каси банку, небанківської установи, пункту обміну валюти зобов'язані видати квитанцію/розрахунковий документ РРО одночасно з прийняттям/видачею фізичній особі коштів/банківських металів. Квитанція/розрахунковий документ РРО видається не пізніше завершення операції.

22. Банки, небанківські установи здійснюють ведення реєстрів купленої/проданої готівкової іноземної валюти (додаток 2) та відображають в цих реєстрах здійсненні операції.

23. Небанківська установа, її відокремлений підрозділ, пункт обміну валюти засобами програмно-технічного комплексу зобов'язані щоденно вести звітну довідку про касові обороти за день і залишки цінностей (додаток 3). На момент проведення перевірки касир каси небанківської установи, її відокремленого підрозділу, пункту обміну валюти зобов'язаний роздрукувати зазначену довідку і надати перевіряючим. Наявні на момент перевірки суми коштів готівки іноземної валюти та/або гривень у касі повинні відповідати сумах, зазначеним у зазначеній довідці. Ця довідка зберігається в документах дня.

24. Банк, небанківська установа зобов'язані відобразити в бухгалтерському обліку валютно-обмінні операції, що здійснюються у вихідні, святкові дні або після закінчення операційного дня (часу) банку, небанківської установи, не пізніше наступного робочого дня.

25. Банк, небанківська установа здійснюють валютно-обмінні операції та операції з банківськими металами на суму (в еквіваленті), що дорівнює чи перевищує розмір, установлений для фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу, з дотриманням вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

26. Банк, небанківська установа зобов'язані здійснювати операцію сторно протягом 15 хвилин після проведення валютно-обмінної операції в разі звернення клієнта з відмовою від раніше здійсненої валютно-обмінної операції за умови наявності квитанції/розрахункового документа РРО.

27. Банк, небанківська установа мають право купувати у фізичної особи та продавати фізичній особі залишок іноземної валюти, який менший, ніж номінальна вартість мінімальної банкноти, що перебуває в обігу, за гривні за курсом, установленим банком, небанківською установою на час здійснення операції.

IV. Порядок проведення розрахунків

28. Усі розрахунки на території України проводяться виключно у гривні, крім розрахунків за:

- 1) операціями, зазначеними в частині другій статті 5 Закону України «Про валюту і валютні операції»;
- 2) операціями, які здійснюються міжнародними фінансовими організаціями або на їх користь, якщо Україна є членом такої міжнародної фінансової організації;
- 3) операціями у випадках, передбачених міжнародним договором України;
- 4) операціями, визначеними Митним кодексом України.

Розрахунки за операціями, визначеними пунктом 28 розділу IV цього Положення, можуть проводитися в іноземній валюті, у гривнях, а також у банківських металах.

29. У розрахунках між резидентами і нерезидентами за поточними торговельними операціями та операціями, пов'язаними з рухом капіталу (крім операцій зі здійснення іноземних інвестицій та повернення іноземному інвестору прибутків, доходів (у тому числі дивідендів) та інших коштів, одержаних на

законних підставах у результаті здійснення іноземних інвестицій), використовуються як засіб платежу іноземна валюта та гривня.

30. Розрахунки за операціями зі здійснення іноземних інвестицій та повернення іноземним інвесторам прибутків, доходів (у тому числі дивідендів) та інших коштів, одержаних у результаті здійснення іноземних інвестицій, в гривнях та/або іноземній валюті 1 та/або 2 групи Класифікатора.

31. Нерезиденти мають право проводити розрахунки (перекази) між собою з використання власних рахунків, відкритих в Україні, в іноземній валюті та/або гривні.

32. Розрахунки, зазначені у пунктах 29-31 розділу IV цього Положення, здійснюються через банки. Клієнти подають до банку для здійснення розрахунків платіжне доручення.

33. Клієнти при здійсненні операцій з банківськими металами подають до банку документи, які визначені для іноземної валюти.

V. Порядок проведення операцій з переказів валютних цінностей

34. Клієнти (юридичні та фізичні особи) для здійснення переказів в іноземній валюті в межах України подають платіжне доручення в іноземній валюті, реквізити якого передбачені Положення про порядок виконання банками документів та переказ, примусове списання і арешт коштів в іноземних валютах та банківських металів, затверджена 29.07.2008 №216.

Банкам забороняється здійснювати в іноземній валюті переказ без відкриття рахунку в межах України для виплати його готівкою без зарахування на поточний рахунок за дорученням фізичної особи – резидента і нерезидента.

35. Клієнти – фізичні особи для здійснення переказу за межі України за поточними неторговельними операціями подають до банку, небанківської фінансової установи, оператора поштового зв'язку (далі у цьому розділі V – банк, небанківська установа) такі документи:

1) платіжне доручення або заяву на переказ готівки, або документ відповідної платіжної системи на відправлення переказу (оригінал документа);

2) паспорт або інший документ, що посвідчує особу (за винятком випадків, коли фізична особа подає документи для здійснення переказу за допомогою систем дистанційного обслуговування);

36. Фізичні особи можуть не використовувати поточний рахунок при здійсненні переказів за межі України за поточними неторговельними операціями, якщо в один операційний (робочий) день сума (в еквіваленті), не перевищує розмір, установлений для фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу згідно із законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Перекази на суму, що дорівнює або перевищує суму, зазначену в абзаці першому пункту 36 розділу VI цього Положення здійснюються з поточного рахунку фізичної особи.

37. Клієнти – фізичні особи для одержання переказу подають до банку, небанківської установи такі документи:

- 1) заяву на видачу готівки або документ, установлений відповідною платіжною системою на одержання переказу;
- 2) паспорт або інший документ, що посвідчує особу.

38. Переказ, що надійшов в іноземній валюті із за кордону, може бути виплачений за бажанням клієнта – фізичної особи (на підставі його заяви) у гривнях. У такому випадку банк, небанківської установи здійснюють перерахування іноземної валюти в гривні за курсом банку, що діє на час здійснення операції.

Переказ, що ініційований платником за межами України в іноземній валюті за допомогою міжнародної платіжної системи, за дорученням платника може бути виплачений фізичній особі/зарахований на поточний рахунок отримувача (фізичної, юридичної особи, фізичної особи-підприємця) у національній валюті (за умови згоди платника щодо курсу перерахунку валют у міжнародній платіжній системі).

Переказ, що ініційований платником за межами України в іноземній валюті в межах обміну переказами між національним оператором поштового зв'язку та його іноземними контрагентами (операторами поштового зв'язку, що є членами Всесвітнього поштового союзу, або контрагентами, з якими укладений договір про обмін переказами), може бути виплачений національним оператором поштового зв'язку фізичній особі в національній валюті за курсом перерахунку валют, що діє на день реєстрації такого переказу в платіжній системі національного оператора поштового зв'язку.

39. Переказ клієнтом – фізичною особою за межі України в іноземній валюті може бути ініційований через банк, небанківську установу, що є учасником міжнародної платіжної системи, у національній валюті.

Банк, небанківська установа, які приймають від платника/списують з його поточного рахунку суму коштів у національній валюті в готівковій/безготівковій формі для здійснення переказу в іноземній валюті за межі України, зобов'язані ознайомити платника з інформацією щодо курсу перерахунку валют у міжнародній платіжній системі та сукупної вартості послуги на час ініціювання переказу коштів.

40. Переказ фізичною особою за межі України в іноземній валюті може бути ініційований у національній валюті через національного оператора поштового зв'язку, що є членом Всесвітнього поштового союзу.

Національний оператор поштового зв'язку, який приймає суму коштів від платника в національній валюті в готівковій/безготівковій формі для здійснення переказу в іноземній валюті за межі України в межах обміну переказами між національним оператором поштового зв'язку та його іноземними контрагентами (операторами поштового зв'язку, що є членами Всесвітнього поштового союзу, або контрагентами, з якими укладений договір про обмін переказами), зобов'язаний ознайомити платника з умовами здійснення такого переказу (з інформацією про курс перерахунку валют, сукупну вартість послуги на час ініціювання переказу коштів).

41. Іноземна валюта, переказана з-за кордону на користь фізичної особи для виплати готівкою без відкриття рахунку, може бути виплачена одержувачу в один операційний (робочий) день у сумі (в еквіваленті), що не перевищує розмір, установлений для фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу згідно із законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Банк, небанківська установа зараховує на поточний рахунок в іноземній валюті отримувача переказ (перекази) у повній сумі, якщо сума переказу (переказів), що надійшов (надійшли) в один операційний (робочий) день, дорівнює або перевищує в еквіваленті суму, зазначену в абзаці першому цього пункту.

42. Небанківським установам заборонено під час здійснення та/або виплати переказів приймати та/або видавати готівку іноземної валюти – банкноти (банківські білети) та монети Центрального банку Російської Федерації із зображенням мап, символів, будівель, пам'ятників, пам'яток археології, архітектури, історії, краєвидів та будь-яких інших об'єктів, розташованих на окупованих Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиницях України, та/або які містять тексти, що стосуються окупації Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиниць України.

VII. Порядок проведення розрахунків за валютними операціями

43. Резиденти – юридичні особи і фізичні особи-підприємці (далі у цьому розділі VII – юридичні особи-резиденти) та юридичні особи-нерезиденти (в тому числі представництва юридичних осіб-нерезидентів) мають право проводити розрахунки щодо забезпечення витрат на відрядження працівників за кордон, а також розрахунки з оплати представницьких витрат на організацію офіційних заходів за кордоном, з використанням знятої для цих цілей з власних поточних рахунків готівкової іноземної валюти.

44. Юридичні особи-резиденти та юридичні особи-нерезиденти (в тому числі представництва юридичних осіб-нерезидентів), що мають власні транспортні засоби (орендують, фрахтують), мають право використовувати готівкову іноземну валюту з поточних рахунків для здійснення розрахунків з оплати експлуатаційних витрат, пов'язаних з обслуговуванням транспортних засобів за кордоном.

45. Морські агенти мають право здійснювати розрахунки в готівковій іноземній валюті або розрахунки з використанням дорожніх чеків в іноземній валюті з оплати експлуатаційних витрат, пов'язаних з обслуговуванням судна, оплати праці членів екіпажу, оплати витрат, пов'язаних з репатріацією моряків із судна, що перебуває в порту України, та у інших випадках визначених законодавством, використовуючи для таких цілей іноземну валюту з власних поточних рахунків.

Банк здійснює видачу морському агенту з поточного рахунку готівкову іноземну валюту та/або дорожні чеки в іноземній валюті у разі надходження на його поточний рахунок в іноземній валюті авансового платежу від нерезидента (судновласника або іншого довірителя) для виконання ним агентських послуг та на підставі заяви на видачу готівки (заяви на купівлю дорожніх чеків у довільній формі), доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти (дорожніх чеків) у касі уповноваженого банку та листа-розрахунку, який має містити такі дані:

- 1) мету зняття готівкової іноземної валюти та її суму;
- 2) назву судна судновласника-нерезидента;
- 3) прізвище та ім'я капітана судна судновласника-нерезидента.

Банк зараховує готівкову іноземну валюту на поточний рахунок в іноземній валюті морського агента (через розподільчий рахунок) у разі її отримання як оплати агентських послуг до каси морського агента (підтверджується прибутковими касовими ордерами та копією митної декларації). Копія митної декларації з відміткою морського агента про суму прийнятої в касу готівкової іноземної валюти залишається в банку.

46. Представництво Міжнародної організації з міграції має право здійснювати розрахунків в готівковій іноземній валюті, що одержана з власного поточного рахунку, для здійснення своєї статутної діяльності, у тому числі для розрахунків щодо покриття витрат, пов'язаних із забезпеченням виїзду мігрантів на батьківщину, на підставі заяви на видачу готівки, доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти в касі банку та листа-розрахунку.

47. Адвокатські компанії та інші юридичні особи-резиденти (посередники) здійснювати розрахунки в готівковій іноземній валюті, що одержана з власного поточного рахунку, з виплат фізичним особам коштів, які отримані з-за кордону за дорученням цих фізичних осіб за справами, що перебувають у провадженні цих посередників згідно з їх статутною діяльністю і відповідного документа, який підтверджує право на зайняття відповідною діяльністю, на підставі заяви на видачу готівки, доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти в касі банку та листа-розрахунку й підтвердних документів, у яких обов'язково мають бути зазначені повна назва платника, повна назва бенефіціара, валюта та сума платежу.

48. Юридичні особи-резиденти, які мають на це відповідні повноваження згідно із законодавством України, мають право здійснювати розрахунки в готівковій іноземній валюті, що одержана з власного поточного рахунку, за рахунок коштів, отриманих із-за кордону, щодо виплат фізичним особам-резидентам за передані права інтелектуальної власності за кордоном на підставі заяви на видачу готівки, доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти в касі уповноваженого банку та листа-розрахунку й підтвердних документів, у яких обов'язково мають бути зазначені повна назва платника, повна назва бенефіціара, валюта та сума платежу.

49. Іноземні представництва, через які не здійснюється частково або повністю господарська діяльність, мають право здійснювати розрахунки в готівковій іноземній валюту з поточного рахунку для виплат фізичним особам-резидентам, які уклали контракт (договір) з юридичною особою-нерезидентом про їх працевлаштування за межами України, для оплати витрат, пов'язаних з проїздом по території іноземної держави, на підставі заяви на видачу готівки, доручення повноважному представнику на отримання іноземної валюти в касі банку та листа-розрахунку.

50. Фізичні особи-нерезиденти, а також повноважні представники юридичних осіб-нерезидентів – суб'єктів підприємницької діяльності мають право здійснювати розрахунки як в гривні, так і в іноземній валюті на територіях митниць як засіб платежу в разі:

1) сплати мита, інших податків і зборів (обов'язкових платежів) та фінансових санкцій відповідно до митного законодавства України;

2) сплати консульських зборів для відкриття віз на в'їзд в Україну;

3) оплати послуг з обов'язкового медичного страхування та обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів;

4) оплати товарів і послуг у зоні, що звільнена від сплати мита та податків.

51. Фізичні особи-резиденти мають право здійснювати розрахунки як в гривні, так і в іноземній валюті на територіях митниць в разі:

1) сплати мита, інших податків і зборів (обов'язкових платежів) та фінансових санкцій відповідно до митного законодавства України;

2) оплати товарів і послуг у зоні, що звільнена від сплати мита та податків.

52. Суб'єкти господарської діяльності – утримувачі магазинів безмитної торгівлі та фізичні особи-покупці в таких магазинах мають право здійснювати розрахунки в готівковій формі як в гривні, так і в іноземній валюті для оплати товарів в магазинах безмитної торгівлі.

53. Фізичні особи, а також юридичні особи-резиденти та юридичні особи-нерезиденти (в тому числі представництва юридичних осіб-нерезидентів) мають право здійснювати розрахунки як в гривні, так і в готівковій іноземній валюті на території України готівкову іноземну валюту як засіб платежу в разі оплати дипломатичним представництвам, консульським установам іноземних держав дозволів на в'їзд (віз) до цих країн фізичним особам, які виїжджають у приватних справах та в службові відрядження.

54. Повноважні представники юридичних осіб-нерезидентів – суб'єктів підприємницької діяльності мають право здійснювати розрахунки як в гривні так і в іноземній валюті на територіях портів та аеропортів в Україні в разі розрахунків за пально-мастильні матеріали, продукти харчування, медикаменти й послуги з обслуговування транспортних засобів (літаків, суден, поромів), їх пасажирів і членів екіпажу, якщо іноземні транспортні засоби здійснюють разові (нерегулярні) рейси чи ці транспортні засоби здійснили через метеорологічні або технічні умови непередбачену посадку в аеропорту чи зайшли в порт на території України.

55. Дипломатичні представництва, консульські установи іноземних держав в Україні та представництва міжнародних організацій на території України мають право здійснювати розрахунки в готівковій іноземній валюті, одержаної з власних поточних рахунків, для оплати праці, у тому числі доплат, надбавок,

премій, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, власним співробітникам, якщо останні не є громадянами України або не проживають в ній постійно та акредитовані в МЗС України.

56. Перерахування вартості товарів (послуг) з однієї іноземної валюти в іншу здійснюється у випадках, передбачених у пунктах 51–54 розділу VII цього Положення, на підставі офіційного курсу гривні до іноземних валют, встановленого Національним банком на день здійснення платежу.

57. Фінансові установи, оператори поштового зв'язку, які одержали ліцензію можуть використовувати готівкову іноземну валюту для проведення валютних операцій відповідно до отриманих ліцензій Національного банку на здійснення валютних операцій.

58. Банк зобов'язаний забезпечити зберігання документів/копій документів, на підставі яких здійснювалися валютні операції, визначені розділом VII цього Положення.

VIII. Відповідальність

59. Уповноважені установи, резиденти та нерезиденти, які порушили вимоги цього Положення, несуть відповідальність згідно із Законом.

Директор
Департаменту відкритих ринків

С. В. Пономаренко

ПОГОДЖЕНО
Заступник Голови
Національного банку України
_____ О. Є. Чурій

(підпис)

“ _____ ” _____ 2018 року

(дата)

Додаток 1
до Положення про здійснення
операцій з валютними цінностями
(пункт 19 розділу III)

Примірник № _____

(найменування та місцезнаходження
структурного підрозділу банку)

Квитанція №
про здійснення валютно-обмінної операції/
операції з купівлі, продажу, обміну банківських металів
(необхідне підкреслити)

Дата та час здійснення операції _____

Назва операції _____
(купівля, продаж, обмін іноземної валюти/банківського металу)

№ з/п	Прийнято		Курс, крос-курс	До видачі	
	назва валюти/вид банківського металу	сума/маса		назва валюти/вид банківського металу	сума/маса
1	2	3	4	5	6

Сума комісії _____.

Клієнт* _____
[прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) фізичної особи]

Додаткові реквізити* _____
(реквізити, необхідні для проведення операцій)

(підпис клієнта*)

Надаю згоду на проведення валютно-обмінної операції без оформлення першого примірника квитанції (примірника клієнта)** _____.

(підпис клієнта проставляється в разі надання такої згоди)

Продовження додатка 1

Місце для відбитка штампа***

(підпис працівника банку)

* Реквізити заповнюються під час здійснення операції на суму, що дорівнює чи перевищує в еквіваленті суму, що підлягає обов'язковому фінансовому моніторингу.

** Згода надається у разі здійснення операцій без оформлення першого примірника квитанції.

***Не проставляється для другого примірника квитанції, що оформлений банком у вигляді електронного документа.

Додаток 2
до Положення про здійснення
операцій з валютними цінностями
(пункт 30 розділу III)

(найменування та місцезнаходження відокремленого
підрозділу/пункту обміну іноземної валюти
банку/небанківської фінансової установи/
оператора поштового зв'язку

Реєстр
купленої/проданої іноземної валюти
за “_____” _____ 20__ року

№ з/п	Час здійснення операції	Назва та код купленої/проданої іноземної валюти	Сума іноземної валюти	Курс	Сума виданих/прийнятих гривень	Номер виданого касового документа	Відмітка про проведення операції сторно
1	2	3	4	5		7	8

Касир _____
(підпис)

Додаток 3
до Положення про здійснення операцій з
валютними цінностями
(пункт 31 розділу III)

(найменування та місцезнаходження небанківської
фінансової установи/оператора поштового зв'язку/
відокремленого підрозділу, пункту обміну іноземної валюти)

Звітна довідка про касові обороти за день і залишки цінностей
за “___” _____ 20__ року

№ з/п	Код валюти	Залишок готівки в касі на початок дня	Отримано валюти		Куплено іноземної валюти	Продано іноземної валюти	Передано валюти		Залишок готівки в касі на поточний момент часу/ кінець робочого дня
			авансу на початок робочого дня	підкріплення протягом робочого дня			на кінець робочого дня	протягом робочого дня	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Касир _____
(підпис)